

Asia: VN/18557/2023

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne julkisen sosiaalihuollon sosiaalipalvelun toteutuksen tehtävän käyttöoikeuden laajentamisesta palvelun järjestämisessä syntyviin asiakastietoihin (14 §)?

Näkemyksemme mukaan käyttöoikeuksien laajentaminen on perusteltua ja tarpeellista. Se parantaa sekä asiakkaan että sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten oikeuksia, jolloin käytössä on riittävät ja tarvittavat tiedot. Ammattihenkilöillä on oltava käytössä oleelliset tiedot, jotka ovat perusteltua niissä työtehtävissä ja palveluissa, joissa asiakas- ja potilasturvallisuuden, palvelun laadun ja sosiaali- ja terveystietojen yhteensovittamisen kannalta on perusteltua saada käsitellä myös toisen toimialan tietoja. On kuitenkin huomioitava, että käyttöoikeuksien on perustuttava sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön ja muun asiakas- ja potilastietojä käsittelevän henkilön työtehtävään ja annettavaan palveluun siten, että henkilöllä on käyttöoikeus vain työtehtävissään tarvitsemiin välttämättömiin asiakastietoihin. Organisaation ja/tai palvelunantajan tehtäväksi jää harkita mihin tietoihin kullakin työntekijällä eri työtehtävissä ja palveluissa on oikeus ja määritellä oikeudet potilastietojärjestelmään.

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa. Onko asetusluonnoksessa tunnistettu oikein, mitä yhteiset palvelut voivat olla (17 ja 18 §)?

Ei. Perustele:

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa. Ovatko terveydenhuollon käyttöoikeudet sosiaalihuollon asiakastietoihin tarkoituksenmukaiset (17 §)

Kyllä. Perustele: [Kannatamme esitettyjä ehdotuksia. Erityisesti laaja-alaisessa sosiaali- ja terveystietojen tuottamisessa terveydenhuollon ammattihenkilöillä tulisi olla riittävät ja välttämättömät tiedot päätöksenteon tueksi. Organisaation ja/tai palvelunantajan tehtäväksi jää harkita mitä tietoja laaja-alaisissa tehtävissä työntekijät saavat katsoa potilastietojärjestelmästä.]

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa. Ovatko sosiaalihuollon käyttöoikeudet potilastietoihin tarkoituksenmukaiset (18 §)

Kyllä. Perustelee: [Kannatamme esitettyjä ehdotuksia. Erityisesti laaja-alaisessa sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisessa terveydenhuollon ammattihenkilöillä tulisi olla riittävät ja välttämättömät tiedot päätöksenteon tueksi. Organisaation ja/tai palvelunantajan tehtäväksi jää harkita mitä tietoja laaja-alaisissa tehtävissä työntekijät saavat katsoa potilastietojärjestelmästä.]

Luovutusluvan kohdentaminen. Onko ehdotus luovutusluvan kohdentamisesta asiakkaan näkökulmasta ymmärrettävä ja selkeä?

Kyllä. Perustelee: [Pidämme tärkeänä, että asiakkaalle/potilaalle pystytään kertomaan selkeästi ja ymmärrettävästi luovutusluvan vaikutuksista luvan pyytämisen yhteydessä. Asiakkaalle/potilaalle tulee myös kertoa selkeästi ja ymmärrettävästi se, että luovutusluvan voi peruuttaa. Luovutusluvasta kerrottaessa tulisi panostaa terveydenhuollon ammattihenkilöiden koulutukseen koskien luovutusluvasta informointia. Osaako terveydenhuollon ammattilainen välttämättä kertoa sosiaalihuollon luovutusluvasta ja päinvastoin?]

Luovutusluvan kohdentaminen. Mahdollistaako luovutusluvan kohdentaminen asiakkaan tiedollisen itsemääräämisoikeuden toteuttamisen tarkoituksenmukaisella tavalla?

Kyllä. Perustelee:

Luovutusluvan kohdentaminen. Vastaako luovutusluvan kohdentaminen sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan tarpeita?

Kyllä. Perustelee: [Luovutusluvasta kerrottaessa tulisi panostaa terveydenhuollon ammattihenkilöiden koulutukseen koskien luovutusluvasta informointia. Osaako terveydenhuollon ammattilainen välttämättä kertoa sosiaalihuollon luovutusluvasta ja päinvastoin?]

Luovutusluvan kohdentaminen. Onko luovutusluvan mukainen lupien kohdentaminen toteutettavissa esitetyllä tavalla asiakas- ja potilastietojärjestelmiin (huomioiden sekä uusien tietorakenteiden mukaisesti tallennetut tiedot että aiemmin tallennetut tiedot)

Kyllä. Perustelee:

Arvionne asetuksen mukaisen luovutusluvan tietojärjestelmätoteutukseen tarvittavasta ajasta ja kustannuksista:

-

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon välillä. Ovatko käyttöoikeudet sosiaalihuollon asiakastietoihin terveydenhuollon eri tehtävissä ja palveluissa asianmukaiset, kun tietojen luovuttaminen perustuu asiakkaan antamaan luovutuslupaan? Jos ehdotus ei ole asianmukainen, kuvaa tarkemmin millainen käyttöoikeus tulisi olla (esim. mitä tietoja tulisi olla käytettävissä tai mihin tietoihin ei tulisi olla käyttöoikeutta)

Kyllä. Perustelee:

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon välillä. Ovatko käyttöoikeudet sosiaalihuollon asiakastietoihin terveydenhuollon eri tehtävissä ja palveluissa asianmukaiset tilanteissa, joissa asiakkaalta ei ole muistisairaudesta tai vastaavan syyn vuoksi voitu saada luovutuslupaa? Jos ehdotus ei ole asianmukainen, kuvaa tarkemmin millainen käyttöoikeus tulisi olla (esim. mitä tietoja tulisi olla käytettävissä tai mihin tietoihin ei tulisi olla käyttöoikeutta)

Kyllä. Perustelee:

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon välillä. Ovatko käyttöoikeudet potilastietoihin sosiaalihuollon eri tehtävissä ja palveluissa asianmukaiset, kun tietojen luovuttaminen perustuu asiakkaan antamaan luovutuslupaan? Jos ehdotus ei ole asianmukainen, kuvaa tarkemmin millainen käyttöoikeus tulisi olla (esim. mitä tietoja tulisi olla käytettävissä tai mihin tietoihin ei tulisi olla käyttöoikeutta).

Kyllä. Perustelee:

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon välillä. Ovatko käyttöoikeudet potilastietoihin sosiaalihuollon eri tehtävissä ja palveluissa asianmukaiset tilanteissa, joissa asiakkaalta ei ole muistisairauden tai vastaavan syyn vuoksi voitu saada luovutuslupaa? Jos ehdotus ei ole asianmukainen, kuvaa tarkemmin millainen käyttöoikeus tulisi olla (esim. mitä tietoja tulisi olla käytettävissä tai mihin tietoihin ei tulisi olla käyttöoikeutta).

-

Potilastietojen erityissuojaus. Kannatatteko esitettyjä laajennoksia erityissuojaukseen?

Kyllä. Perustelee:

Muita kommentteja asetusluonnoksesta:

-

Vartiainen Tiina
Tehy ry